

CLUJUL

R O M Ă N E S C

Director-Proprietar: Alexandru Auca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an " 80.—
Pe 1/4 an " 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an " 160.—
Pe 1/4 an " 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Revenirea liberalilor

Alcătuirea unui guvern de tranziție. — Anul acestea revin liberalii? — Propaganda liberală și-a început activitatea. — Baza liberalilor.

Liberalii au început să desfășoare o intensivă propagandă contra guvernului, în special pe baza convenției încheiată cu Italia.

Unele cercuri bineinformate susțin chiar că dl Brătianu ar fi fost la Suveran pentru a demonstra, că actualul guvern a făcut o mare greșală cu încheierea convenției cu Italia, fără recunoașterea uniunii Basarabiei.

Toate aceste amănunte au menirea să provoace nemulțumirea Suveranului față de actualul guvern, pe care opoziția speră să-l răstoarne pe baza convenției din chestie.

Unele ziare susțin chiar, că după vizita, pe care a făcut-o dl Brătianu la Suveran, ar fi fost rechemat telegrafic în țară dl Gen. Averescu.

Mai interesantă este o altă acțiune a liberalilor. Propaganda lor a început deja să-și desvolte activitatea. Fruntașii liberali dela centru au început să cutreere țara pentru a-și susține propaganda, în ferma convingere, că urmează la guvern peste foarte scurt timp.

În speranța lor liberalii se bazează în special pe ieșirea naționalistilor goldiști din guvern. Ei sunt de părerea, că naționaliștii goldiști odată ieșiți din guvern, atrag și căderea guvernului, în care caz s'ar face un guvern de încercare, respective tranziție, din actualul parlament, care n'ar putea dura mai mult de vr'o lună. După acestea s'ar încredința liberalilor puterea.

Părările sunt de altfel aproape aceleași dar evenimentele ne vor arăta adevărul.

Abuzurile Primăriei

Desființarea consiliului comunal hărățată. — Mituirea unor consilieri. — Culisele concesiunii milionarului evreu Sebestyén.

În mai multe rânduri am solțicit unele lămuriri dela primăria orașului Cluj, dar aproape toți consilierii, se vede, că au evitat să ne răspundă, desigur, crezând, că ne vom plictisi cu solicitarea continuă a lămuririlor și vom înceta de-a mai publica amănunte din cartea neagră a abuzurilor.

Primăria, sau mai bine zis: consilierii „cu musca pe căciulă” s'au înșelat însă, crezând, că din partea noastră se va da trecutului unele abuzuri înregistrate. Ba mai mult: înregistrăm cu bucurie cercetarea, pe care o continuă la primărie. dl Tomescu, inspector administrativ, pentru a scoate la iveală ilegalitățile, respective abuzurile, pe cari le-au făcut unii consilieri.

Între abuzurile săvârșite de către unii consilieri, noi am accentuat și abuzul, pe care l-a săvârșit consiliul comunal aprobând evreului milionar Sebestyén să-și construiască în Calea Regele Ferdinand No. 118, niște cocioabe de ghișefturi, atunci, când altora numai case cu câte minimum două etaje le este îngăduit să construiască.

Culisele concesiunii evreului Sebestyén sunt foarte interesante. Unii consilieri au primit sume mari pentru tranșarea aprobării concesiunii. Noi nu am confirmat această știre, ci am solicitat lămuriri oficiale. Dar aceste lămuriri sunt tot întârziat și astfel am ajuns

să ne gândim și noi, că de ce se tem consilierii de nu le place nici să răspundă gazetelor atunci, când v'run inspector administrativ le face anchetă. Ori, doar n'o să zică vr'un consilier dintre cei interesați, că evreului milionar Sebestyén i-s'a dat concesiunea ireglementară, din simpatie, atunci oamenii bogăți nu prea sunt favoriții consilierilor? V. M.

Teatrale.

„Invierea”

A doua premieră a acestei stagiuni a fost „Invierea” epizod dramatic în cinci acte prelucrat de H. Bataille după romanul cu același titlu al lui Tolstoi.

Punerea îngrijită în scenă se datorește abilității dirigent St. Brăborescu, iar reușita predării, neobosiților noștri artiști între cari dna Bârsan și dl Psatta au jucat cu mult succes în rolurile principale: Ecaterina Maslova și Prințul Nekludoff.

Maslova este o fată orfană, crescută de cele două mătuși ale prințului, care timp îndelungat iubește în taină pe această „Katyușa”, iar mai târziu, cu ocazia unei revederi de mult dorită, — tocmai în noaptea Invierii este împinsă la păcat de prințul pe care și ea îl iubește și căreia nu-i poate rezista.

Ca urmare a acestei purtări, mătușele au izgonit pe tânăra fată, care, ajunsă în miserie, trăește într-o casă de toleranță. Peste zece ani, fiind învinuită că ar fi otrăvit pe un negustor este condamnată la 20 ani muncă silnică. Între jurați se află și Prințul Nekludoff, care recunoscând în condamnată pe Katyușa, își pro-

pune să o scape, iar apoi să o readucă la viața cinstită — și simțind chiar remușcări că el a contribuit în primul rând la decăderea ei — își propune să o ia de soție. Reușește să-i câștige grațierea, dar dânsa refuză a se căsători cu el, înțelegând că această jertfă a prințului ar însemna zdruncinarea întregii lui vieți. Astfel se despărțesc, pentru totdeauna tocmai într-o noapte a „Invierii” și ambii își încep de acum o viață nouă.

Regresarea C. F. R.

— C.F.R. înregistrează mai mari deficite, decând și-au exagerat tariful. — Noul tarif intensifică scumpetea.

Căile Ferate Române, urcându-și tariful în mod atât de exagerat, după cum am mai accentuat, a contribuit enorm la intensificarea scumpetei, pe care trebuia s'o evităm. Prin urcarea exagerată a tarifului, scumpindu-se transportul foarte considerabil, se scumpește enorm și prețul mărfurilor și așa destul de scumpe și prin urmare ni-se îngreunează procurarea mijloacelor necesare de trai.

Urcarea atât de exagerată a tarifului C. F. R. evident, a provocat nemulțumiri generale, încât majoritatea călătorilor evită să călătorească sau transpoarte pe C. C. R. ci preferă trăsurile, automobilele, autobusele etc. mai ieftine. Ba dela urcarea tarifului am înregistrat cazuri, în cari câte un tren abea aducea 6—7 călători. Deficitul prin urmare și-l poate închipui orice naiv, pentru că numai deficit poate fi și nu profit, în astfel de cazuri.

În anul 1924 în total au circulat în România 645.069 trenuri diverse, dintre cari în cele personale, exprese, mixte și accelerate au călătorit 51 milioane civili și 700.000 militari. Anul acesta însă nici a zecea parte din civili nu vor călători cu trenul, în urma exagerării tarifului. Iar aceia, cari totuș vor călători și cu trenul, vor fi în majoritate militari și funcționari cu reduceri mari. În afară de aceasta creindu-se și cl. IV-a, majoritatea călătorilor dela cl. I vor trece în cl. II, dela cl. II la cl. III și dela III la cl. IV-a.

Prin urmare iată la ce regres al C. F. R. s'a contribuit prin exagerarea tarifului, prin care C. F. R. urmărind să-și realizeze profit mai mare, a ajuns să-și provoace pierderi insuportabile.

Este interesant, că în Italia, de asemenea a fost destul de urcat tariful căilor ferate, dar premierul Mussolini, venind la putere, a luat dispoziții și înmulțind trenurile s'au redus toate prețurile, tarifulurile, taxele, etc. cu 50 la sută. Aceste dispoziții ne-ar fi foarte prielnice și nouă, deoarece ne-ar contribui la ușurarea procurării mijloacelor ieftine de trai și ar urca valoarea banilor noștri în interiorul țării.

Opera Română

În ziua de 6 Oct. a avut loc deschiderea stagiunii operelor române din Cluj cu favorita operă a lui Bizet: „Carmen”.

În fața unei săli arhipline, vechii noștri artiști și în special Dna Lya Pop a jucat cu o însuflețire neîntrecută. Rolul lui Don José a fost susținut de Dl Assatuiian care a plăcut în special în solo din actul II.

A doua reprezentație în 8 Oct. a fost „Bohema” a lui Puccini cu debutul dlor Marius Niculescu (Rudolf) și Francisc Balogh (Collin). În special tenorul Niculescu are darul de a cânta cu multă ușurință, având și joc de scenă bine exersat. Dra Mahora în „Mimi” a cântat cu o finețe aleasă, iar Dna Solovieva place prin siguranța emisiunii, Dl Căldăraru și Crișan au contribuit cu tot talentul lor la reușita spectacolului, deasemenea restul ansamblului.

Teatrul Național

Repertoriul

Duminică, 10 Octomvrie 1926: (matineu): Cavaleria rustică (debutul dnei Tulia Agh în rolul Lola) și Divertiment de Balet.
Luni, 11 Octomvrie 1926: Tosca.
Miercuri, 13 Octomvrie 1926: Relache.
Vineri, 15 Octomvrie 1926: Vasul Fantoma. (Premieră).

Teatrul Maghiar

Repertoriul Săptămânal.

Marți: Festival comemorativ: Maria Jaszi. I. Cuvânt de deschidere: Dr. Eugen Janovics. II. Tabloul I, II, III și ultimul din Tragedia omului. III. Expulsatul, actul III, IV. Actul V din Banul Bank. (Prețuri obișnuite).
Miercuri: Mandarin (Cu concursul Dnei Lili Poór și a dlui Dr. Eugen Janovics).
Joi: Paganini. (Cea mai nouă opereta de Lehar. Premiera. Cu Karácsonyi, Tolnay, Ihasz. Numerele de solo vor fi interpretate de violinistul Adler Nandor).
Vineri: Paganini a 2-oara.
Sâmbăta, orele 3 1/2: Portmoneul roșu (Prima reprezentație pentru tinerime cu prețuri de tot reduse. Conferează prof. Dr. Palfy. Cu dnii Szentgyörgyi și Tolnay).
Orele 7: Cântărețul tristeții sale (a 4-a oara. Prețuri obișnuite).
Orele 9: Paganini (a 3-a oara. Duminică, orele 2 1/2: Cismarul ca stafie. (Cu dl Szentgyörgyi. Prețuri reduse).
Orele 6: Dolly. (Cu Neményi, Ihasz, Leövey. Prețuri reduse).
Orele 8 1/4: Paganini (a 4-a oara).
Luni: Paganini (a 5-a oara).

— Editura Anca Cluj pri-mește spre editare piese teatrale populare (drame, comedii, monoloage, dialoage etc.) potrivite pentru diletanți și școlari. Se plătește 300 lei de coală (16 pag. à 24x16 cm.) Manuscrisele se trimit recomandate la adresa de sus. Să nu cuprindă mai mult de 1—2 coale.

